

Suvestinė redakcija nuo 2021-01-16

Įsakymas paskelbtas: TAR 2016-08-26, i. k. 2016-22755

Nauja redakcija nuo 2021-01-16:

Nr. [B1-34](#), 2021-01-15, paskelbta TAR 2021-01-15, i. k. 2021-00690

**VALSTYBINĖS MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL LABDARAI IR PARAMAI SKIRTO MAISTO TVARKYMO APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2016 m. rugpjūčio 26 d. Nr. B1-678
Vilnius

Vadovaudamasis 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 178/2002, nustatančiu maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančiu Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančiu su maisto saugos klausimais susijusias procedūras, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 652/2014, 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 219/2009, 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 853/2004, nustatančiu konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. spalio 27 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 113/2014, 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 854/2004, nustatančiu specialiąsias gyvūninės kilmės produktų, skirtų vartoti žmonėms, valstybinės kontrolės taisykles, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. birželio 13 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 633/2014, Lietuvos Respublikos maisto įstatymu, Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymu ir Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo projektų administravimo ir finansavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. A1-288 „Dėl Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“, atsižvelgdamas į 2020 m. birželio 12 d. Europos Komisijos pranešimą, kuriuo nustatomos maisto saugos vadybos sistemų gairės mažmeninės prekybos maisto produktais, įskaitant maisto dovanojimą, srityje ir į kitus teisės aktus ir siekdamas mažinti maisto švaistymą ir užtikrinti labdarai ir paramai skirtą maisto saugą:

1. T v i r t i n u pridedamą Labdarai ir paramai skirtą maisto tvarkymo aprašą.

2. P a v e d u:

2.1. įsakymo vykdymą Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos teritoriniams departamentams;

2.2. įsakymo vykdymo kontrolę Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus pavaduotojui pagal administruojamą sritį.“

Direktoriaus pavaduotojas,

pavadojantis direktorių

Vidmantas Paulauskas

PATVIRTINTA

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos
direktoriaus 2016 m. rugpjūčio 26 d.

įsakymu Nr. B1-678

(Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos
direktoriaus 2021 m. sausio 15 d.

įsakymo Nr. B1-34 redakcija)

LABDARAI IR PARAMAI SKIRTO MAISTO TVARKYMO APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Labdarai ir paramai skirtas maisto tvarkymo aprašas (toliau – Aprašas) nustato bendruosius reikalavimus labdarai ir paramai skirtam maistui ir su maistu besiliečiantiems gaminiams ir medžiagoms ir labdarai ir paramai skirtas maisto tvarkymo subjektams.

2. Aprašas taikomas labdarai ir paramai skirtas maisto tvarkymo subjektams, išskyrus juridinius ir fizinius asmenis, tiekiančius maistą bendruomenių, mokyklų, bažnyčių ar kitų organizacijų rengiamuose labdaros renginiuose.

3. Už labdarai ir paramai skirtas maisto saugą ir kokybę atsakingi labdarai ir paramai skirtą maistą tiekiantys ir paramą gaunantys maisto tvarkymo subjektai.

4. Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **Labdarai ir paramai skirtas maistas** – maistas, tiekiamas labdaros ar paramos gavėjui, vadovaujantis Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymu.

4.2. **Labdarai ir paramai skirtas maisto tvarkymo subjektas** – maisto tvarkymo subjektas, tvarkantis labdarai ir paramai skirtą maistą ir jį tiekiantis labdaros ar paramos gavėjui.

4.3. Kitos Apraše vartojamos sąvokos atitinka Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS BENDRIEJI REIKALAVIMAI LABDARAI IR PARAMAI SKIRTAM MAISTUI IR SU MAISTU BESILIEČIANTIEMS GAMINIAMS IR MEDŽIAGOMS

5. Labdarai ir paramai gali būti tiekiamas visas maistas, įskaitant gatavus maisto produktus, iš dalies pagamintus maisto produktus ar maisto produktų sudedamąsias dalis (išskyrus Aprašo 10 punkte nurodytą maistą), kurių tinkamumo vartoti terminas nėra pasibaigęs.

6. Labdarai ir paramai taip pat gali būti perduodamas:

6.1. supakuotas maistas, kurio minimalus tinkamumo vartoti terminas, nurodytas žymoje „Geriausias iki ...“, yra pratęstas pagal Maisto produktų, kurių minimalus tinkamumo vartoti terminas, nurodytas žymoje „Geriausias iki ...“, yra pasibaigęs, vertinimo ir galiojimo terminų pratęsimo rekomendacijas, nustatytas Aprašo 1 priede (toliau – Rekomendacijos). Už labdarai ir paramai skirtas maisto minimalaus tinkamumo vartoti termino pratęsimą pagal Rekomendacijas atsakingi labdarai ir paramai skirtą maistą tiekiantys ir (ar) paramą gaunantys maisto tvarkymo subjektai;

6.2. supakuoti maisto produktai, kurių tinkamumo vartoti terminas, nurodytas žymoje „Tinka vartoti iki...“, yra užšaldyti atitinkamai ne vėliau kaip 12 val. arba ne vėliau kaip 24 val. iki nurodyto tinkamumo vartoti termino „Tinka vartoti iki...“ datos pabaigos, vadovaujantis Aprašo IV skyriaus nuostatomis;

6.3. neatitinkantis ženklinimo reikalavimų, klaidingai paženklintas maistas. Tokiu atveju labdaros gavėjams turi būti pateikta ištaisyta ir teisinga privaloma ženklinimo informacija, išskyrus atvejus, kai šie pažeidimai pripažįstami mažareikšmiais teisės aktų reikalavimų pažeidimais;

6.4. maistas, neatitinkantis deklaruojamos kokybės reikalavimų, neperrūšiuoti vaisiai ir daržovės;

6.5. maistas, kurio pakuotės pažeidimai negali turėti įtakos maisto saugai;

6.6. gražintas iš kitų maisto tvarkymo subjektų, konfiskuotas, sulaikytas, iš eismo įvykio vietos surinktas vežtas supakuotas maistas ir kitas maistas, kurį tiekti labdarai ir paramai leidžia Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) atsakingi pareigūnai, įvertinę jo saugą;

6.7. viešojo maitinimo įmonių pagamintas maistas, laikantis Lietuvos higienos normoje HN 15:2005 „Maisto higiena“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-675 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2005 „Maisto higiena“ patvirtinimo“, jam nustatytų maisto tvarkymo reikalavimų. Atvėsintas karštas maistas gali būti tiekiamas labdarai ir paramai ne ilgiau kaip 24 val. po pagaminimo ir laikant jį ne aukštesnėje kaip +4 °C temperatūroje;

6.8. fasuoti maisto produktai iš viešojo maitinimo įmonių (pvz., padažai, krekeriai, sausainiai ir kt.), paženklinti žyma „Geriausias iki ...“;

6.9. A kategorijos kiaušiniai, praėjus 21 dienai po kiaušinių padėjimo. Labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo subjektai, prieš kiaušinius patiekdami galutiniams vartotojams, juos privalo tinkamai termiškai apdoroti, kad būtų užtikrinta jų sauga.

7. Pradinio maitinimo kūdikių mišiniai gali būti tiekiami labdarai ir paramai, laikantis Lietuvos higienos normos HN 107:2013 „Specialios mitybinės paskirties maisto produktai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 666 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 107:2013 „Specialios mitybinės paskirties maisto produktai“ patvirtinimo“, 26.8 ir 26.9 papunkčių reikalavimų.

8. Labdarai ir paramai skirtas maistas turi būti saugus vartoti.

9. Labdarai ir paramai skirtam maistui pakuoti ir kitaip su juo liestis turi būti naudojami tik tam tikslui skirti su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos, nekenkiančios žmonių sveikatai ir atitinkančios teisės aktų nustatytus reikalavimus.

10. Labdarai ir paramai negali būti tiekami:

10.1. maisto produktai, kurių tinkamumo vartoti terminas, nurodytas žymoje „Tinka vartoti iki ...“, yra pasibaigęs (išskyrus produktus, kurie, vadovaujantis Aprašo IV skyriumi, prieš pasibaigiant nurodytam tinkamumo vartoti terminui yra užšaldomi nustatyta tvarka);

10.2. alkoholiniai gėrimai;

10.3. namuose pagaminti maisto produktai, jei maisto tvarkymo subjektui VMVT nustatyta tvarka nebuvo suteiktas leidimas vykdyti tokią veiklą;

10.4. maisto produktai, kurių pakuotės pažeidimai ar kitos su produkto savybėmis susijusios aplinkybės gali turėti įtakos jo saugai (pvz., surūdijusios konservų dėžutės);

10.5. jūrų gėrybės (moliuskai, vėžiagyviai).

11. Sudėtingais ir neaiškiais labdarai ir paramai skirto maisto tiekimo atvejais maistą tiekti labdarai ir paramai leidžia VMVT atsakingi pareigūnai, įvertinę jo saugą.

III SKYRIUS

REIKALAVIMAI LABDARAI IR PARAMAI SKIRTO MAISTO TVARKYMO SUBJEKTAMS

12. Vadovaudamiesi Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo tvarkos aprašu, patvirtintu Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. B1-527 „Dėl Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, labdaros ir paramos fondai, paramos maisto produktais tiekimo iš Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo organizacijos, maisto produktų dalijimą vykdančios rajonų savivaldybių administracijos, seniūnijos, kitos labdarų ir paramą teikiančios organizacijos, taip pat labdaros valgyklos, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, reguliariai vykdančios veiklą, susijusią su labdarai ir paramai skirtu maistu, turi registruoti savo veiklą teisės aktų nustatyta tvarka.

13. Kai vykdoma veikla, susijusi su gyvūniniu maistu, kuriam nustatyti temperatūros režimai, vadovaujantis Gyvūninio maisto tvarkymo subjektų veterinarinio patvirtinimo ir registravimo tvarkos aprašu, patvirtintu Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. B1-738 „Dėl Gyvūninio maisto tvarkymo subjektų veterinarinio patvirtinimo ir registravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, fiziniam ar juridiniam asmeniui suteikiamas veterinarinis patvirtinimas.

14. Labdarai ir paramai skirtas maistas visais tiekimo etapais turi būti tvarkomas laikantis bendrųjų ir specialiųjų maisto produktų higienos reikalavimų, nustatytų Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

15. Prieš tiekdami labdarai ir paramai skirtą maistą, labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo subjektai turi įvertinti tokio maisto partijos vientisumą, ar nepažeistos maisto produktų pakuotės, ar nesimato išorinių fizinių produktų pakitimų, jei produktai tiekiami nesupakuoti, ar buvo užtikrintos būtinos tvarkymo, laikymo ir vežimo sąlygos (temperatūra, drėgmė ir kt.).

16. Labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo subjektai turi įvertinti ir gali nepriimti dovanojamų maisto produktų:

16.1. kurie yra galimai nesaugūs ar gali sukelti pavojų galutiniam vartotojui (pvz., produktų, kurių pažeistos pakuotės ar pakitusios savybės);

16.2. kurių tinkamumo vartoti terminas, nurodytas žymoje „Tinka vartoti iki ...“, baigiasi tą pačią dieną, kai maisto produktas atiduodamas labdarai ir paramai, ir kurių labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo subjektai nespės tinkamai paskirstyti galutiniams vartotojams, kad jie galėtų tuos produktus saugiai suvartoti iki pasibaigiant tinkamumo vartoti terminui.

17. Labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo subjektai turi sudaryti ir saugoti labdaros ir paramos teikimo sutartis, kuriomis įforminami maisto tiekėjų ir maisto gavėjų vaidmenys ir atsakomybė visais maisto perskirstymo etapais.

18. Labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo subjektai turi saugoti labdarai ir paramai skirto maisto priėmimo ir perdavimo dokumentus, kuriuose yra atsekamumui reikalinga informacija, vienerius metus ar ilgiau, bet ne trumpiau, negu baigsis maisto produktų tinkamumo vartoti terminas.

19. Užtikrindami labdarai ir paramai skirto maisto atsekamumą, labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo subjektai turi saugoti ir, kontrolės institucijoms paprašius, pateikti šią informaciją:

19.1. tiekėjo vardą, pavardę (pavadinimą) ir adresą ir pateiktų produktų identifikavimo duomenis;

19.2. gavėjo vardą, pavardę (pavadinimą) ir adresą ir pristatytų produktų identifikavimo duomenis;

19.3. sandorio (pristatymo) datą ir prireikus laiką;

19.4. gautą labdarai ir paramai skirto maisto kiekį.

20. Labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo subjektai privalo informuoti kompetentingas institucijas apie nesaugų ar galimai nesaugų maistą ir jo pašalinimą iš rinkos, kaip tai numatyta Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2015 m. balandžio 1 d. įsakyme Nr. B1-308 „Dėl informacijos apie nesaugų ar galimai nesaugų maistą, su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas ar pašarus teikimo“.

21. Labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo subjektai turi kuo greičiau perduoti labdarai ir paramai skirtą maistą labdaros ir paramos gavėjams, laikytis sandėlio prekių rotacijos reikalavimų ir užtikrinti, kad sandėlyje nebūtų laikomas maistas, netinkamas vartoti.

22. Maistas, kuriam nustatyti laikymo temperatūros režimai, į labdaros produktų paketus turi būti dedamas prieš pat išdalijimą (bet ne anksčiau kaip prieš 1 val.), kad maistas nesugestų, ir apie tai turi būti įspėti labdaros ir paramos gavėjai.

23. Priimantys labdarai ir paramai skirtą maistą subjektai, laikydamiesi bendrųjų ir specialiųjų maisto produktų higienos reikalavimų, gali jį perpakuoti, perfasuoti ar perrūšiuoti, tačiau privalo užtikrinti privalomos informacijos apie maistą (įskaitant maisto produktų ženklavimo informaciją) pateikimą labdaros ir paramos gavėjams valstybine kalba.

24. Labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo subjektai, priimančios labdarai ir paramai skirtą maistą, negali keisti maisto produkto informacijos, jei pakeitus informaciją vartotojai būtų sukklaidinti arba kitaip sumažėtų galutinių vartotojų apsauga ir jų galimybės rinktis, remiantis pateikiama informacija. Maisto tvarkymo subjektai atsako už visus jų daromus maisto produkto informacijos pakeitimus.

25. Labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo subjektai, tiekiantys labdarai ir paramai skirtą maistą, kuris nėra skirtas galutiniams vartotojams arba viešojo maitinimo paslaugas teikiančioms įmonėms, užtikrina, kad tiems kitiems maisto tvarkymo subjektams būtų pateikta pakankamai informacijos savo įsipareigojimams, susijusiems su tikslios informacijos apie maistą pateikimu, vykdyti, pvz., jei ši informacija nenurodyta ant maisto produkto pakuotės, ją būtų galima pateikti labdarai ir paramai skirto maisto priėmimo ir perdavimo dokumentuose.

26. Labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo subjektai, tiekiantys labdarai ir paramai skirtą maistą, kurių tinkamumo vartoti terminas nurodytas žymoje „Tinka vartoti iki ...“, maisto bankams ir kitoms labdaros organizacijoms, turi užtikrinti, kad būtų likę pakankamai laiko juos saugiai persikirstyti, o galutiniams vartotojams saugiai suvartoti iki tinkamumo vartoti termino, nurodyto žymoje „Tinka vartoti iki ...“, pabaigos.

27. Labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo subjektai, prieš priimdami maistą, kurio minimalus tinkamumo vartoti terminas, nurodytas žymoje „Geriausias iki ...“, yra pasibaigęs, turi įsitikinti, ar tinkamomis sąlygomis jis buvo laikytas, įvertinti maisto produktų pakuotes ir pačių produktų būklę. Jei kyla abejonių dėl maisto saugos ir kokybės, būtina atlikti laboratorinius tyrimus maisto saugos ir kokybės rodikliams, nurodytiems Rekomendacijose, įvertinti.

28. Tiekiant maistą, kurio minimalus tinkamumo vartoti terminas, nurodytas žymoje „Geriausias iki ...“, yra pratęstas, vadovaujantis Rekomendacijomis, labdaros ir paramos gavėjams, privaloma ant pakuotės pateikti aiškų nuorodą, kad produkto minimalus tinkamumo vartoti terminas yra pratęstas, ir suteikti labdaros ir paramos gavėjams galimybę jo atsisakyti.

29. Jei maistas yra sušaldytas, tai galutiniams vartotojams rekomenduojama jį tiekti taip pat sušaldytą (išskyrus Aprašo IV skyriuje numatytus atvejus). Jei maisto vartojimo instrukcijoje nurodyta, kad maistas gali būti atitirpintas ar iš dalies atitirpintas, tada jo ženklavimo informacijoje būtina pateikti nuorodą, kad maisto produktas turi būti suvartotas per parą po atitirpinimo ir negali būti pakartotinai užšaldomas.

30. Labdaros valgyklos, priimančios iš kitų labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo subjektų maistą, kurio tinkamumo vartoti terminas, nurodytas žymoje „Tinka vartoti iki ...“, baigiasi tą pačią dieną, turi iš jo pagamintą patiekalą patiekti galutiniams vartotojams per parą po tinkamumo vartoti termino pabaigos.

31. Labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo subjektai, priimančios iš kitų labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo subjektų maistą, kurio minimalus tinkamumo vartoti terminas, nurodytas žymoje „Geriausias iki ...“, buvo pratęstas, vadovaujantis Rekomendacijomis, turi jį ar iš jo pagamintą patiekalą patiekti galutiniams vartotojams iki Rekomendacijose nustatyto minimalaus tinkamumo vartoti termino pabaigos.

32. Savanoriai, liečiantys tik supakuotą maistą ir nesantys darbo ar kitais santykiais susiję su labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo subjektais, turi laikytis asmens higienos ir dėvėti tinkamus, švarius ir, kur yra reikalinga, darbo drabužius. Labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo subjektai privalo užtikrinti, kad maistą tvarkytų savanoriai, neturintys kvėpavimo takų ligų, ūmių žarnyno infekcijų ir kt. susirgimų požymių (pvz., karščiavimas, sloga, kosulys, čiaudulys, pasunkėjęs kvėpavimas, viduriavimas, vėmimas ir pan.), ir kad savanorių sveikata būtų nuolat stebima. Labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo subjektai turi savanorius pasirašytinai supažindinti su pagrindinėmis maisto tvarkymo higienos taisyklėmis.

IV SKYRIUS

LABDARAI IR PARAMAI SKIRTO MAISTO UŽŠALDYMAS

33. Siekiant pratęsti labdarai ir paramai skirto maisto tinkamumo vartoti terminą ir sudaryti sąlygas jį lengviau ir saugiau persikirstyti, supakuoti maisto produktai, nurodyti Aprašo 2

priede, kurių ženklavimo etiketėse nurodoma „Tinka vartoti iki...“, gali būti užšaldomi šio skyriaus nustatyta tvarka ir perduodami Aprašo 39 punkte nurodytiems maisto tvarkymo subjektams. Draudžiama užšaldyti nefasuotą (nepaženklintą originalia gamintojo ženklavimo etikete) šviežią atvėsintą (atšaldytą) mėsą, mėsos pusgaminius, mėsos gaminius, taip pat fasuotą ir nefasuotą žuvių ir jos produktus ir kitus fasuotus ir nefasuotus maisto produktus.

34. Užšaldymo procesas gali būti atliekamas tik maisto tvarkymo subjektuose (gamybos ir prekybos subjektuose), tiekiančiuose maistą labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo subjektams, kuriems yra suteiktas Aprašo 12 arba 13 punkte nurodytas VMVT leidimas.

35. Supakuoti maisto produktai, kurių ženklavimo etiketėse nurodyta „Tinka vartoti iki...“, gali būti užšaldomi, laikantis šių sąlygų:

35.1. prieš užšaldant supakuotus maisto produktus, kurių ženklavimo etiketėse nurodyta „Tinka vartoti iki...“, yra įvertinama, ar nurodytų produktų pakuotės nepažeistos, ar produktai buvo laikomi tinkamomis sąlygomis ir ar nėra kitų su produkto sauga susijusių pažeidimų;

35.2. jei užšaldyti yra naudojami įprastiniai užšaldymo įrenginiai – nurodyti produktai užšaldomi ne vėliau kaip 24 val. iki produkto ženklavimo etiketėje nurodyto tinkamumo vartoti termino pabaigos;

35.3. jei užšaldyti yra naudojami greito (smūginio) užšaldymo įrenginiai – nurodyti produktai greitai užšaldomi ne vėliau kaip 12 val. iki produkto ženklavimo etiketėje nurodyto tinkamumo vartoti termino pabaigos (išskyrus paukštieną – ji privalo būti užšaldyta ne vėliau kaip 24 val. iki produkto ženklavimo etiketėje nurodyto tinkamumo vartoti termino pabaigos);

35.4. užšaldytų maisto produktų temperatūra visame produkte turi būti pastovi ($-18\text{ }^{\circ}\text{C}$ arba žemesnė). Paskirstymo metu galimas trumpalaikis temperatūros svyravimas, neviršijantis $3\text{ }^{\circ}\text{C}$.

36. Siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 ir Reglamento (EB) Nr. 853/2004 nuostatų, ant Aprašo 35 punkte nurodytų užšaldytų supakuotų maisto produktų turi būti pateikiama papildoma ženklavimo informacija, kurioje turi būti:

36.1. nurodyta užšaldymo data;

36.2. pateikiama papildoma nuoroda „Skirta labdarai / paramai. Greitai užšaldytas arba užšaldytas produktas. Atitirpinus pakartotinai neužšaldyti“;

36.3. pateikiamos papildomos nuorodos dėl užšaldytų maisto produktų laikymo ir vartojimo sąlygų;

36.4. pridedama atitinkama nuoroda „Suvartoti per ... mėnesius nuo užšaldymo datos“, vadovaujantis Aprašo 2 priede pateiktomis rekomendacijomis maisto produktų, kurių minimalus tinkamumo vartoti terminas „Tinka vartoti iki ...“, užšaldymui;

36.5. pateikiama informacija apie užšaldymą atlikusį maisto tvarkymo subjektą, nurodant jo pavadinimą ir adresą.

37. Pirminė ženklavimo etiketė, kurioje nurodytas tinkamumo vartoti terminas „Tinka vartoti iki...“, ir kita privaloma ženklavimo ir produkto atsekamumo informacija turi būti palikta neuždengta, nepaslėpta ar kitaip nesugadinta, pateikiant papildomą ženklavimo informaciją, nurodytą Aprašo 36 punkte.

38. Maisto tvarkymo subjektas, atliekantis užšaldymo procesą, užšaldyto supakuoto maisto produkto atsekamumui užtikrinti turi suteikti maisto produktui (-ams) partijos numerį (šiam tikslui gali būti naudojama ir ženklavimo etiketėje nurodoma užšaldymo data).

39. Labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo subjektams perduoti Aprašo 35 punkte nurodyti užšaldyti supakuoti maisto produktai gali būti naudojami tik perdirbti (įskaitant viešąjį maitinimą) labdaros valgyklose, t.y., VMVT registruotuose maisto tvarkymo subjektuose, vykdančiuose Labdaros, paramos organizacijų maitinimo paslaugų teikimo veiklą (56.29.LP).

40. Maisto tvarkymo subjektas, vykdančias maisto produktų užšaldymo veiklą, turi:

40.1. atitikti Aprašo 34 punkto reikalavimus;

40.2. turėti tinkamą ir pakankamą įrangą, kurioje bus užšaldomi ir laikomi užšaldyti maisto produktai;

40.3. jeigu skirtingų maisto produktų užšaldymui naudojamas vienas ir tas pats įrenginys, užšaldomi maisto produktai tarpusavyje turi būti atskirti (šviežią mėsą ir paukštieną užšaldyti apatinėse šaldytuvo lentynose);

40.4. saugoti ir tvarkyti įrašus, susijusius su užšaldymo procesu, taip, kad būtų užtikrintas užšaldomų supakuotų maisto produktų atsekamumas;

40.5. transportuodamas užšaldytus maisto produktus, laikytis nustatytos temperatūros režimo;

40.6. užtikrinti Apraše ir kituose teisės aktuose nustatytų reikalavimų laikymąsi.

41. Labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo subjektai, priimančys užšaldytus maisto produktus, turi turėti tinkamą ir pakankamą įrangą, kuria bus transportuojami ir kurioje bus laikomi užšaldyti maisto produktai.

42. Priimdami užšaldytus maisto produktus, labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo subjektai turi įvertinti, ar pateikiami užšaldyti produktai atitinka Aprašo 36 punkte nustatytus reikalavimus.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

43. VMVT departamentai kontroliuoja Aprašo reikalavimų laikymąsi.

44. Labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo subjektai ir subjektai, tiekiantys maistą Labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo subjektams, pažeidę Aprašo nuostatas, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

**MAISTO PRODUKTŲ, KURIŲ MINIMALUS TINKAMUMO VARTOTI TERMINAS,
NURODYTAS ŽYMOJE „GERIAUSIAS IKI ...“, YRA PASIBAIGĘS,
VERTINIMO IR GALIOJIMO TERMINŲ PRATĖSIMO REKOMENDACIJOS**

Maisto produktų grupė	Maisto produktų savybės ir maisto produktų pavyzdžiai	Galimi gedimo požymiai, dėl kurių maisto produktai negali būti tiekiami rinkai	Rekomenduojami laboratoriniai tyrimai maisto produktų gedimo požymiams nustatyti	Rekomenduojamas maisto produktų minimalaus tinkamumo vartoti termino, nurodyto žymoje „Geriausias iki...“, pratęsimas
Arbata, kava		Užteršti aruodinais kenkėjais, pakitęs kvapas ir skonis	Jusliniai tyrimai	Iki 1 metų
Tirpūs milteliai, turintys mažai riebalų	Tirpūs, pvz., tirpi kava, prieskonių mišiniai, pudingai	Pakitęs kvapas ir skonis	Jusliniai tyrimai	
Javai (išskyrus avižas), ankštiniai augalai ir jų produktai, krakmolai	Sausi, birūs, pvz., miltai, kruopos, dribsniai, makaronai	Drėgni, užteršti aruodinais kenkėjais, pakitęs kvapas ir skonis	Užkrėstumo aruodinais kenkėjais tyrimai, jusliniai tyrimai, drėgmės kiekio nustatymo tyrimai	
Saldainiai (kieti), kramtomoji guma	Kieti, pvz., dražė, minkštos konsistencijos, pvz., saldainiai iš pomadinės masės, įvairi kramtomoji guma	Pakitęs kvapas ir skonis, sulipe	Jusliniai tyrimai	
Sirupai, sirupai su priedais	Tiršti, gali būti naudojami kaip užpilai, sudėtyje turintys daug cukrų (daugiau kaip 50 proc. sausosios medžiagos svorio)	Pakitęs kvapas ir skonis		
Melasa ir kiti sirupai		Pakitęs kvapas ir skonis		
Medaus gaminiai	Pvz., medaus gaminiai su riešutais, uogomis	Pakitęs kvapas ir skonis		
Konservuotas maistas (skardinėse, stiklainiuose)	Pvz., mėsos, žuvies, kondensuoto pieno, daržovių,	Skardinių pažeidimai (pvz., rūdys), išsipūtę dangteliai,		

	vaisių, uogų, prieskoninių žolelių, grybų produktai, sriubos, salotos, uogienės	pakitęs kvapas ir skonis		
Ultraaukšta temperatūra apdoroti (UAT) fasuoti gaivieji gėrimai ir sultys		Pakitęs kvapas ir skonis, pakuočių pažeidimai		
Actas	Spalva priklauso nuo acto rūšies, pvz., maistinis actas	Drumzlės, gleivės, pakitusi spalva, nuosėdos	Jusliniai tyrimai	Neribojamas
Cukrus	Sausas, birus, spalva priklauso nuo cukraus rūšies, pvz., baltasis cukrus	Pakitęs kvapas ir skonis	Jusliniai tyrimai	Neribojamas
Druska, druska su priedais		Pakitęs kvapas ir skonis	Jusliniai tyrimai	Neribojamas
Avižos ir jų produktai, javų miltų mišiniai su priedais	Pvz., avižiniai dribsniai, kruopos, miltų mišinys picai	Drėgni, užteršti aruodiniai kenkėjais, pakitęs kvapas ir skonis	Užkrėstumo aruodiniai kenkėjais tyrimai, jusliniai tyrimai, drėgmės kiekio nustatymo tyrimai	Iki 2 mėnesių
Tirpūs milteliai, turintys daug riebalų	Tirpūs, sausi, pvz., sausos sriubos, sausi padažai, pieno milteliai, kakavos ir kakavos gėrimo milteliai	Pakitęs kvapas ir skonis	Jusliniai tyrimai	
Padažai, užpilai, pagardai, majonezo tipo padažai	Pvz., kečupai, salotų užpilai, garstyčios, aliejiniai padažai, majonezai su priedais ir be jų	Pakitęs kvapas ir skonis	Jusliniai tyrimai	
Aliejai, kepimo riebalai		Apkartę, padidėjęs laisvųjų riebalų rūgščių kiekis	Laisvųjų riebalų rūgščių kiekio nustatymo tyrimai, peroksidų kiekio nustatymo tyrimai, jusliniai tyrimai	
Sausainiai	Trapūs, sausi, be greitai gendančių įdarų ar papuošimų, pvz., sausainiai, džiuvēsiai,	Pakitęs kvapas ir skonis, užteršti aruodiniai kenkėjais	Jusliniai tyrimai	

	krekeriai			
Javainiai, traškučiai ir kiti panašūs produktai			Jusliniai tyrimai	
Džiovinti vaisiai, daržovės, prieskoniai, jūros dumbliai, grybai, riešutai, sėklos ir kiti panašūs produktai, iš jų pagaminti sausi užkandžiai		Pakitę kvapas, skonis, spalva, užteršti aruodiniai kenkėjais, supeliję	Užkrėstumo aruodiniais kenkėjais tyrimai, jusliniai tyrimai, drėgmės kiekio nustatymo tyrimai	
Sausi želė, kisieliai, pudingai, konditeriniai papuošimai ir kiti panašūs gaminiai		Pakitęs kvapas ir skonis	Jusliniai tyrimai	
Saldūs užtepai iš kakavos, riešutų, sėklų	Pvz., riešutų sviestas, šokoladiniai kremai	Apkartę, pakitęs kvapas ir skonis	Jusliniai tyrimai	
Šokoladas ir jo gaminiai	Pvz., šokoladas su įdaru arba be įdaro, šokolado gaminiai su įdarais	Pakitęs kvapas ir skonis		
Greito paruošimo produktai	Pvz., sriubos, sausos košės	Apkartę		
Fasuoti gaivieji gėrimai ir sultys, vanduo		Pakitęs kvapas ir skonis, pakuočių pažeidimai	Jusliniai tyrimai	
Ultraaukšta temperatūra apdoroti (UAT) pieno produktai	Pvz., pienas, grietinėlė	Pakitęs kvapas ir skonis, pakuočių pažeidimai	Jusliniai tyrimai	
Maisto papildai		Pakitusi spalva, išvaizda, sumažėjęs maistinių ar kitų medžiagų, turinčių mitybinį ar fiziologinį poveikį, kiekis	Jusliniai tyrimai, laboratoriniai veikliųjų medžiagų kiekių nustatymo tyrimai	Iki 2 mėnesių, perskaičiavus rekomenduojamą suvartoti kiekį ir papildomai paženklinus pakuotę
Duona, pyrago gaminiai	Su negreitai gendančiais įdarais ar be jų	Supeliję, drėgni, sudžiūvę, pakitęs kvapas ir skonis	Drėgmės kiekio nustatymo tyrimai, jusliniai tyrimai	Rekomenduojama laikyti ne ilgiau nei 5 dienas
Margarinas	Tepūs, pvz., tepieji riebalų	Pakitęs kvapas ir skonis	Jusliniai tyrimai	Rekomenduojama laikyti ne ilgiau nei 5

	mišiniai, margarinas			dienas
Šaldyti maisto produktai		Pakitusi išvaizda, kvapas, apdžiūvē, apkartę	Jusliniai tyrimai	Iki 2 mėnesių
Kiti, aukščiau nenurodyti, gyvūniniai produktai	Pvz., vytintas kumpis, kietieji sūriai	Supeliję, pakitę kvapas ir skonis	Jusliniai tyrimai	Iki 2 savaičių

**REKOMENDACIJOS MAISTO PRODUKTŲ, KURIŲ MINIMALUS TINKAMUMO
VARTOTI TERMINAS „TINKA VARTOTI IKI ...“, UŽŠALDYMUI***

Maisto produktų grupė	Maisto produktų savybės ir maisto produktų pavyzdžiai	Galimi gedimo požymiai, dėl kurių maisto produktai negali būti užšaldomi	Rekomenduojami laboratoriniai tyrimai maisto produktų gedimo požymiams nustatyti	Rekomenduojamas maisto produktų minimalaus tinkamumo vartoti termino, nurodyto žymoje „Tinka vartoti iki...“, pratęsimas	Galimas užšaldymo laikas iki nurodyto tinkamumo vartoti termino „Tinka vartoti iki...“ datos pabaigos
Paukštiena (atvėsinta (atšaldyta))	Supakuota: šviežia viščiukų broilerių filė; šviežia viščiukų broilerių vidinė filė, malta paukštiena ir pan.	Pakitęs kvapas, pakuočių pažeidimai ir kt.	Prireikus mikrobiologiniai tyrimai	1 mėnuo nuo užšaldymo datos	Užšaldomi ne vėliau kaip 24 val. (naudojant tiek įprastinius, tiek greito (smūginio) užšaldymo įrenginius)
Kiauliena (atvėsinta (atšaldyta))	Supakuota: kiaulienos nugarinė; kiaulienos sprandinė, malta kiauliena ir pan.	Pakitęs kvapas, pakuočių pažeidimai ir kt.	Prireikus mikrobiologiniai tyrimai	2 mėnesiai nuo užšaldymo datos	Užšaldomi ne vėliau kaip 12 val. arba ne vėliau kaip 24 val.
Jautiena (atvėsinta (atšaldyta))	Supakuotas: jautienos kumpis be kaulo; jautienos nugarinė, malta jautiena ir pan.	Pakitęs kvapas, pakuočių pažeidimai ir kt.	Prireikus mikrobiologiniai tyrimai	2 mėnesiai nuo užšaldymo datos	Užšaldomi ne vėliau kaip 12 val. arba ne vėliau kaip 24 val.
Kalakutiena (atvėsinta (atšaldyta))	Supakuota: šviežia kalakutų krūtinėlė be	Pakitęs kvapas, pakuočių pažeidimai ir kt.	Prireikus mikrobiologiniai tyrimai	2 mėnesiai nuo užšaldymo datos	Užšaldomi ne vėliau kaip 12 val. arba ne vėliau kaip

	odos; švieži kalakutų krūtinėlių pjausniai, malta kalakutiena ir pan.				24 val.
Veršiena (atvėsinta (atšaldyta))	Supakuota: veršienos išpjova, pjausniai ir pan.	Pakitęs kvapas, pakuočių pažeidimai ir kt.	Prireikus mikrobiologiniai tyrimai	2 mėnesiai nuo užšaldymo datos	Užšaldomi ne vėliau kaip 12 val. arba ne vėliau kaip 24 val.
Aviena (atvėsinta (atšaldyta))	Supakuota: avienos mentė ir pan.	Pakitęs kvapas, pakuočių pažeidimai ir kt.	Prireikus mikrobiologiniai tyrimai	2 mėnesiai nuo užšaldymo datos	Užšaldomi ne vėliau kaip 12 val. arba ne vėliau kaip 24 val.
Triušiena (atvėsinta (atšaldyta))	Supakuoti: švieži triušienos užpakaliniai kumpeliai; švieži triušienos priekiniai kumpeliai ir pan.	Pakitęs kvapas, pakuočių pažeidimai ir kt.	Prireikus mikrobiologiniai tyrimai	2 mėnesiai nuo užšaldymo datos	Užšaldomi ne vėliau kaip 12 val. arba ne vėliau kaip 24 val.

** Draudžiama užšaldyti nefasuotą (nepaženklintą originalia gamintojo ženklavimo etikete) šviežią atvėsintą (atšaldytą) mėsą, mėsos pusgaminius, mėsos gaminius, taip pat fasuotą ir nefasuotą žuvį ir jos produktus ir kitus fasuotus ir nefasuotus maisto produktus.*

Pakeitimai:

1.

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Įsakymas

Nr. [B1-777](#), 2018-09-10, paskelbta TAR 2018-09-10, i. k. 2018-14279

Dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2016 m. rugpjūčio 26 d. įsakymo Nr. B1-678 „Dėl Labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Įsakymas

Nr. [B1-34](#), 2021-01-15, paskelbta TAR 2021-01-15, i. k. 2021-00690

Dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2016 m. rugpjūčio 26 d. įsakymo Nr. B1-678 „Dėl Labdarai ir paramai skirto maisto tvarkymo aprašo patvirtinimo“ pakeitimo